

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ
МИНИСТРЛИГИ

ТАЛАС МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ

ТалМУнун Окумуштуулар

Кеңешинде бекитилди

Протокол № 11

“27” 08 2024-ж.

БЕКТЕМДИН

ТалМУнун ректору

Шаршембиев Ж.С.

“28” 08 2024-ж.

**ЖОГОРКУ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮНҮН НЕГИЗГИ БИЛИМ
БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ**

ДАЯРДОО БАГЫТЫ: 550700 – ПЕДАГОГИКА

ПРОФИЛЬ: “БАШТАЛГЫЧ БИЛИМ БЕРҮҮ”

БҮТҮРҮҮЧҮНҮН КВАЛИФИКАЦИЯЛЫК ДАРАЖАСЫ: БАКАЛАВР

ОКУТУУНУН НОРМАТИВДИК МӨӨНӨТҮ: 4 ЖЫЛ(5 ЖЫЛ)

ОКУТУУНУН ФОРМАСЫ: КҮНДҮЗГҮ, СЫРТТАН

МАЗМУНУ

Колдонулган терминдер жана кыскартуулар.....	3
1. Жалпы жоболор.....	4
1.1. 550700 Педагогика багыты боюнча бакалаврды даярдоонун негизги билим берүү программасы (НББП).....	5
1.2. 550700 Педагогика багыты боюнча бакалавр баскычындагы адистерди даярдоонун НББПсын иштеп чыгуудагы нормативдик документтер.....	6
1.3. 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун жогорку кесиптик билим берүүдөгү (мындан ары ЖКББ) НББПнын жалпы мүнөздөмөсү.....	7
1.4. Абитуриенттердин билим деңгээлинин даярдыгына талаптар.....	10
2. 550700 Педагогика багыты боюнча бакалавриат баскычындагы бүтүрүүчүнүн кесиптик мүнөздөмөсү.....	10
2.1. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердик чөйрөсү.....	11
2.2. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объектиси.....	11
2.3. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин түрлөрү.....	11
2.4. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин милдеттери.....	12
3. 550700 Педагогика багытындагы “Мектепке чейинки билим берүү” профилинин НББП аяктаганда бүтүрүүчүнүн окутуунун күтүлүүчү натыйжаларына ээ болуучу компетенциялары.....	13
3.1. НББПнын негизги компетенциялары.....	13
3.2. Окутуунун максаттары менен окутуунун натыйжаларынын дал келүүчүлүк матрицасы.....	14
4. 550700 “Мектепке чейинки билим берүү” профилинин НББПсын ишке ашыруунун мазмуну жана окуу процессин уюштуруунун регламентөөчү документтери.....	18
4.1. Календардык окуу графиги (Тиркеме)	
4.2. Бакалаврды даярдоонун окуу жана жумушчу планы (Тиркеме)	
4.3. 550700 “Мектепке чейинки билим берүү усулу” профилинин адистерин даярдоодогу окутулуучу дисциплиналардын аннотациялары.....	18
4.4. Адаптациялык, кесиптик - базалык, кесиптик –профилдик практикалардын окуу программалары.....	44
5. НББПсын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздоо.....	45
5.1. ЖКББнүн НББПсын ишке ашыруунун кадрдык камсыздалышы.....	47
5.2. Окуу процессинин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы.....	48
5.3. Окуу процессинин материалдык-техникалык камсыздалышы.....	49
6. ЖКББнүн НББПсын өздөштүрүү сапатын баалоо системасынын нормативдик-методикалык камсыздалышы.....	50
6.1. Жетишүүнү учурдагы текшерүү жана аралык аттестация.....	50
6.2. Бүтүрүүчүнүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясы.....	51
НББП сын иштеп чыккандар.....	53

Колдонулган терминдер жана кыскартуулар

Жогорку кесиптик билим берүүнүн негизги билим берүү программасында "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим берүү жаатында белгиленген тартипте кабыл алган эл аралык документтерге ылайык терминдер жана аныктамалар пайдаланылат.

-негизги билим берүү программасы - максаттарды, күтүлүүчү натыйжаларды, даярдоонун тийиштүү багыты боюнча билим берүү процессин ишке ашыруунун мазмунун жана уюштурулушун регламенттөөчү окуу-методикалык документтердин жыйындысы;

- даярдоонун багыты - ар түрдүү профилдеги, фундаменталдуу даярдоонун жалпылыгы негизиндеги интеграцияланган жогорку кесиптик билимдүү кадрларды (адистерди, бакалаврларды жана магистрлерди) даярдоо үчүн билим берүү программаларынын жыйындысы;

- профиль - негизги билим берүү программасынын конкреттүү бир түргө багытталышы жана (же) кесиптик иш объекти;

- дисциплиналардын цикли - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгон билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплиналарынын жыйындысы;

- модуль - окутуунун, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык жыйынтыкка ээ болгонокуу дисциплинасынын бөлүгү;

- компетенттүүлүк - тийиштүү тармакта кесиптик иш жүргүзүү үчүн зарыл жекече сапаттардын, билимдердин, билгичтиктердин жана көндүмдөрдүн кыймылдуу комбинациясы;

- бакалавр - академиялык даража, ал 4 жылдан кем эмес окуу мөөнөтү менен билим берүүнүн тийиштүү негизги билим берүү программаларын ийгиликтүү өздөштүргөн адамдарга аттестациянын натыйжалары боюнча ыйгарылат жана ага ээ болгондорго белгилүү бир кесиптик иш жүргүзүүгө же тийиштүү

багыт боюнча "магистр" академиялык даражасын алуу үчүн окуусун улантууга укук берет;

- **кредит (зачеттук бирдик)** - негизги кесиптик билим берүү программасынын сыйымдуулугунун шарттуу өлчөмү;

- **окутуунун натыйжалары** - негизги билим берүү программасы модулу боюнча окуунун натыйжасында ээ болгон компетенциялар.

Кыскартуулар жана белгилөөлөр:

Негизги билим берүү программасында төмөндөгү кыскартуулар колдонулат.

МББС - Мамлекеттик билим берүү стандарты;

ЖКББ - жогорку кесиптик билим берүү;

НББП - негизги билим берүү программасы;

ОМБ - окуу-методикалык бирикме;

НББП ДЦ - негизги билим берүү программасынын дисциплиналарынын цикли;

ЖИК - жалпы илимий компетенциялар;

ИК - инструменталдык компетенциялар;

КК - кесиптик компетенциялар;

СИЖМК - социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар.

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

550700. Педагогика багыты боюнча бакалавр баскычындагы адистерди даярдоонун негизги билим берүү программасы (мындан ары ПББ НББП) Мамлекеттик билим берүү стандартына «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү билим берүү жаатындагы аныктаган тартипте башка ченемдик укуктук актыларына ылайык, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан иштелип чыккан жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтү аныктаган тартипте бекитилген (Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамы (11-августь 2023-жыл №179), Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын редакцияларында 28- декабрь 2006-

жыл № 225, 31-июль 2007-жыл № 111, 31-июль 2007-жыл № 115, 20-январь 2009-жыл № 10, 17-июнь 2009-жыл № 185, 15-январь 2010-жыл № 2, 13-июнь 2011-жыл № 42, 8-август 2011-жыл № 150, 29-декабрь 2011-жыл № 255, 23-август 2011-жыл № 496, 29-май 2012-жыл № 347, 30-июль 2013-жыл №176,) жана Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн билим берүү жаатындагы аныктаган тартиптеги башка ченемдик укуктук актыларына, Талас мамлекеттик университетинин педагогикалык практикаларды өткөрүү боюнча жобого (ТалМУ, 29.05.2024), Студенттердин тандоо курсу боюнча жобого (ТалМУ 17.02.2022), Талас мамлекеттик университетинин бүтүрүүчүлөрүнүн жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациялоо жөнүндөгү жобого (28.02.24) ылайык иштелип чыкты жана Окумуштуулар кеңешинин №11 27.08.2024-жылдын протоколу менен бекитилди. (Тиркеме-1)

НББП окутуунун максатын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун, окуу процессин ишке ашыруунун технологияларын, шарттарын регламенттештирет жана адистерди даярдоонун сапатын баалоону аныктап, өз ичине: окуу планын, окуу курстарынын, предметтердин, дисциплиналардын (модулдардын) жумушчу программаларын жана адаптациялык-педагогикалык, кесиптик-педагогикалык, кесиптик-профилдик педагогикалык практикалардын окуу-методикалык мазмундагы документтерин ичине камтыйт.

НББПсын усулдук камсыздоо үчүн окуу-методикалык комплексине ылайык төмөнкү документтер иштелип чыккан:

- Окуу планы;
- Окуу дисциплиналарынын программалары, практиканын программалары жана жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын программалары ;
- Календардык окуу графиктери;
- Компетенцияларды калыптандыруучу окуу-тарбиялык иштердин планы;
- НББП өздөштүрүүнүн ар бир этабында (учурдагы, аралык жана

жыйынтык аттестациялоодо) жалпы маданий жана кесиптик компетенцияларын калыптандыруучу инновациялык баалоо каражаттары :

- Компетенттүүлүккө багытталган тестер
- Практикалык көндүмдөрдү өнүктүрүүчү тапшырмалар
- Портфолио

550700 Педагогика багытынын “Башталгыч билим берүү” профилинде бакалавр баскычындагы адистерди даярдоонун НББПсы “Педагогика” кафедрасы тарабынан ишке ашырылат.

1.2. 550700 Педагогика багыты боюнча бакалавр баскычындагы адистерди даярдоонун НББПсын иштеп чыгуудагы нормативдик документтер

НББПнын нормативдик укуктук базасын төмөнкүлөр түзүп турат:

- Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндөгү" Мыйзамы (№179, 11-август 2023-ж.);
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 2004-ж. 3-февралда бекитилген Кыргыз Республикасынын жогорку кесиптик билим берүүнү уюштуруу жөнүндөгү № 53 жобосу;
- Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан 2011-жылдын 23-августундагы Кыргыз Республикасында жогорку кесиптик билим берүүнүн эки деңгээлдүү түзүмүн белгилөө жөнүндөгү № 496 токтому;
- Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2021-ж. 12-сентябрдагы №158\1 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик жогорку кесиптик билим берүү стандарты (ГОС);
- Кыргыз Республикасынын билим берүү министрлигинин нормативдик- методикалык документтери;
- ТалМУнун Уставы (КР ББИМ буйругу 2131/1 23.12.2021 бекитилген)

1.3. 550700 Педагогика багыты боюнча адистерди даярдоонун жогорку кесиптик билим берүүдөгү (мындан ары ЖКББ) НББПнын жалпы мүнөздөмөсү

ЖКББ НББПнын максаты

550700 Педагогика багытындагы «Башталгыч билим берүү» профилинин НББПсынын максаты ТалМУнун миссиясына ““Заманбап кесиптик компетенттүүлүккө ээ, атаандаштыкка жана ийгиликтүү карьералык өсүүгө жөндөмдүү адистерди даярдайбыз” (Окумуштуулар кеңешинин чечими 28.02.2024 протокол №6) жана “Окуу процессин, илимди жана окутуунун инновациялык ыкмаларын эффективдүү интеграциялоонун негизинде коомдун заманбап талаптарына жооп берген адистерди калыптандырууга” максатына негизделип, ЖКББ мамлекеттик стандартынын 3.4., 3.4.1., 3.4.2. пунктарына туура келген студенттердин жалпы илимий, инструменталдык, социалдык-инсандык жана жалпы маданий, кесиптик компетенцияларын калыптандырууга багытталган.

1-максат: Тез өзгөрүп жаткан дүйнөдө үзгүлтүксүз компетенттүүлүккө багытталган билим берүүнүн кесиптик маселелерин чечүүгө жөндөмдүү мугалимдерди даярдоо.

2-максат: Заманбап, окутуунун инновациялык технологияларын окуу процессинде колдонууда креативдүү ой жүгүртүүнү өнүктүрүү.

3-максат: Студенттердин инсандык сапаттарын өнүктүрүүдө нарктуу баалуулуктарды, атуулдук милдеттерди, нравалык жүрүм-турумдун нормаларын үзгүлтүксүз билим берүү аркылуу жана өзүн-өзү тарбиялоонун алкагында өз кесибин өркүндөтүүгө умтулуусун уюштуруу.

4-максат: Бүтүрүүчүлөрдү билим берүү, социалдык жана илимий чөйрөдө өзүн-өзү өнүктүрүүгө, келечекте билим берүүнүн траекториясын ишке ашырууга даярдоо.

НББПнын күтүлүүчү натыйжалары азыркы коомдун кесипкөй, компетенттүү жана атаандаштыкка жөндөмдүү адистерин

даярдоого негизделип, келечектеги башталгыч класстын мугалимдери ээ болуучу кесиптик компетенцияларга маани берилген.Окутуунун күтүлүүчү натыйжаларын аныктоодо иш берүүчүлөр тарабынан эмгек рыногунун талаптары эске алынып, кафедранын профессордук –окутуучулар курамынын катышуусу менен иштелип чыккан.

Окутуунун күтүлүүчү натыйжалары:

ОН-1 Курчап турган дүйнө жөнүндөгү илимий билимдердин системасына ээ болот жана педагогикалык ишмердүүлүгүндө өнүгүүнүн туруктуу концепцияларын колдоно алат.

ОН-2 Программанын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн спецификасын эске алуу менен окуу планындагы предметтер боюнча окуу сабактарын пландаштыра алат.

ОН-3 Заманбап, илимий жактан негизделген окутуунун технологияларын окуу процессинде пайдаланат.

ОН-4 Билим берүүнүн сапатын камсыздоодо маалыматтык технологияларды колдонот, дидактикалык материалдарды тандап,иштеп чыгат.

ОН-5 Окуучулардын жетишкендиктерин баалоодо рефлексияны, өзүн-өзү баалоону, баалоонун критерийлерин колдонот, мониторинг жүргүзүп, ишмердүүлүктү пландаштырат.

ОН-6 Демократиялык коомдогу жашоодо зарыл болгон нарктуу баалуулуктарды: атуулдук жана патриоттук ишенимдерди, нравалык жүрүм-турумдун нормаларын, эстетикалык баалуулуктарды, социалдык укуктарды, инклюзияны кабыл алууну өздөштүрөт.

ОН-7 Кесиптик ишмердүүлүктү ишке ашырууда туруктуу өнүгүү принциптерин эске алуу жөндөмдүүлүгү өсөт.

ОН-8 Билим берүү процессинде окуп жаткандардын ден соолугун коргоо жана өмүрүнүн коопсуздугун сактоо боюнча шарттарды түзө алат.

ОН-9 Кесиптик ишмердүүлүктүн маселелерин чечүү үчүн коомдук жана билим берүүчү мекемелер, балдар коллективи жана ата-энелер менен өз ара аракеттенүүнү уюштура алат.

ОН-10 Окуу процессинде предметти окутуунун методикасы боюнча педагогикалык изилдөөлөрдүн натыйжаларын колдоно алат.

ОН-11 Кесиптик жактан өзүн-өзү өнүктүрүүгө, келечекте билим берүү траекториясын ишке ашырууга жана кесиптик карьералык өсүп - өнүгүүгө жөндөмдүү.

ЖКББ НББПны өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү

550700 Педагогика багытында бакалавр баскычында ЖКББ НББПсын өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтү:

- күндүзгү окуу формасы үчүн 4 жыл;
- сырттан (дистанттык) окуу формасы үчүн 5 жыл.

550700 Педагогика багытында бакалавр баскычында ЖКББ

НББПны өздөштүрүүнүн окуу жүктөмү

НББП өздөштүрүүнүн көлөмү окуу мөөнөтүнүн бардык мезгили ичинде ЖКББ Мамлекеттик стандарты боюнча 240 кредитти түзөт, окуу жылында эмгек сыйымдуулугу 60 тан кем эмес кредит, ар бир окуу семестринде 30 дан кем эмес кредитти түзөт, ал өз ичине бардык аудиториялык саатарды, студенттин өз алдынча иштерин, практика жана НББП өздөштүрүүсүн текшерүүгө берилген убакытты камтыйт.

№1-таблица. НББП өздөштүрүү көлөмү, мөөнөтү жана квалификациясы

НББП аталышы	Квалификация		НББПны өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү	Эмгек көлөмү (кредит саат)
	Квалификациянын коду	аталышы		

НББП бакалавриат	550700	бакалавр	4 жыл, 5 жыл	240

1.4. Абитуриенттердин билим деңгээлинин даярдыгына талаптар

Жалпы республикалык тестирлөөдөн алган баллдын коюлган чекке жетүүсү (жалпы-115 балл, предметтик-60 балл);

Мамлекеттик үлгүдөгү орто же орто кесиптик (жогорку) билими тууралуу документтин болушу;

Психологиялык абалынын, ден-соолугунун билим алууга мүмкүндүк берүүсү;

Адистикти өз каалоосу менен тандоосу, тандаган адистиги жөнүндө түшүнүгү, максаттуу аракети болуусу шарт.

2.550700 Педагогика багыты боюнча бакалавр баскычындагы бүтүрүүчүнүн кесиптик мүнөздөмөсү

550700. Педагогика багыты боюнча бакалаврдын кесиптик ишмердигинин мүнөздөмөсү ЖКББ Мамлекеттик стандартында белгиленген.

2.1. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердик чөйрөсү

550700. Педагогика багыты боюнча (бакалавр) бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик ишмердик чөйрөсүнө төмөнкүлөр кирет:

- республиканын жалпы орто билим берүү мекемелери (мектептер, гимназиялар, лицейлер), башталгыч жана орто кесиптик билим берүү, кошумча кесиптик билим берүү;
- илим изилдөө борборлору;
- коомдук уюмдар.

Окууну ийгиликтүү аяктаган бүтүрүүчүлөр магистратура жана

докторантурада билимдерин өркүндөтүшүп, диссертацияларын жактоо менен даражага ээ болушат.

2.2. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объектилери

550700 Педагогика багытында “Башталгыч билим берүү” профилинде бакалавр академиялык даражасына ээ болгон бүтүрүүчүлөрдүн ишмердик объектилери - билим берүү системасы, коомдук уюмдар, мамлекеттик структуралар, илим изилдөө мекемелери.

2.3. Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин түрлөрү

550700 Педагогика багыты боюнча бакалавр төмөндөгүдөй кесиптик ишмердигинин түрлөрүнө даяр болот:

- Педагог катары билим берүү процесстеринин мыйзам ченемдүүлүктөрүн түшүнүү, интерпретациялоо;
- Педагогика, психология, башталгыч мектепте математиканы окутуу, башталгыч мектепте кыргыз тилин окутуу, башталгыч класстарда мекен таанууну окутуу, башталгыч билим берүүнү окутуунун усулдарын, каллиграфия, балдар адабияты ж.б. предметтер боюнча билим, тарбия берүү;
- окуу процессин уюштуруу жана башкаруу;
- аналитикалык, илимий-изилдөөчүлүк;
- педагогикалык;

Бакалаврдын кесиптик ишмердигинин милдеттери:

550700. Педагогика багыты боюнча бакалавр адиси өзүнүн кесиптик милдеттерине ылайык төмөндөгүдөй маселелерди чечүүгө тийиш.

Педагог катары билим берүү процесстеринин мыйзам ченемдүүлүктөрүн түшүнүү, интерпретациялоо ишмердиги:

-педагогикалык жараяндын мыйзам ченемдүүлүктөрүн жана кыймылдаткыч күчтөрүн, билим берүү жараянындагы инсандын ордун аныктоо;

-педагогикалык жараянды талдоодо педагогикалык подходдун элементтерин колдоно билүү, педагогикалык фактыларды туура талдоо, себеп-натыйжа байланыштарын белгилөө;

-дүйнөлүк билим берүүнүн бир бөлүгү катары Кыргызстандын билим берүүсүнүн өнүгүү мүнөзүн жана өзгөчөлүктөрүн бөлүп көрсөтүү;

-элдик мурастарга, маданий салттарга кылдат жана аяр мамиле жасоо, мекенчилдик, активдүү жарандык позициясын кармануу;

-педагогика, психология, башталгыч мектепте математиканы окутуу, башталгыч мектепте кыргыз тилин окутуу, башталгыч класстарда мекен таанууну окутуу, башталгыч билим берүүнү окутуунун усулдарын, каллиграфия, балдар адабияты ж.б. предметтер боюнча билим, тарбия берүү ишмердиги;

-педагогикалык илимдер боюнча билим берүү программаларын, аларга дидактикалык материалдарды өз алдынча тандоо жана аларды адаптациялашкандан соң, окуу процессинде педагогикалык рефлексиянын негизинде колдонуу;

-окуу планына ылайык, программанын бөлүмдөрүнүн жана темалардын өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен предмет боюнча сабакты пландаштыруу жана өткөрүү;

-дүйнөнүн жана Кыргызстандын билим берүүсүн, педагогикалык илимдердин негизин окутуп-үйрөтүү аркылуу жаштарда мекенчил, гумандуулук, сабырдуулук, адилеттүүлүк сапаттарын калыптандыруу, дүйнө таанымын кеңейтүү.

Окуу процессин уюштуруу жана башкаруу ишмердиги:

- билим берүү процессин муктаждыктарга, окуучулардын заманбап, окутуу технологияларындагы илимий негизделген жетишкендиктерине ылайык пландоо жана ишке ашыруу;

- көп маданияттуу коомдогу мамилелерди жөнгө салуучу укуктук жана этикалык нормаларды кармануу жана маданий айырмачылыктарына карабай, бардык окуучуларга бирдей мүмкүнчүлүк түзүп берүү;

- окуу процессинин бардык субъектеринде жеке инсандар ортосундагы позитивдүү жана конструктивдүү мамилелерди уюштуруу, башкаруучулук чечимдерди кабыл алуу;

Аналитикалык, илимий-изилдөөчүлүк ишмердиги:

-изилдөө ишинин планын түзүү жана оңдоп-түзөө, жыйналган маалыматтарды талдоо жана интерпретациялоо, илимий-изилдөө ишмердигин жүргүзүү.

3. 550700Педагогика багытындагы “Башталгыч билим берүү”

профилинин НББП аяктаганда бүтүрүүчүнүн окутуунун күтүлүүчү натыйжаларына ээ болуучу компетенциялары

Жалпы илимий компетенциялар

ЖК-1- Курчап турган дүйнө жөнүндө илимий билимдерди сын көз менен баалай жана колдоно алат, жашоонун, маданияттын баалуулуктарына багыт алат жана активдүү жарандык позицияны ээлей алат, адамдарга сый-урмат жана толеранттуулукту көрсөтө алат.

Инструменталдык компетенциялар (ИК):

ИК-2 – Иште жана окууда татаал маселелерди чечүү үчүн маалыматтык технологияларды колдонуу менен жаңы билимдерди алууга жана колдонууга жөндөмдүү;

Социалдык-инсандык жана жалпы маданий компетенциялар (СИЖМК):

СИЖМК-1- Жеке адамдардын же топтордун кесиптик ишмердигинде максаттарга жетишүүнү камсыз кыла алат

Кесиптик компетенциялар (КК):

КК-1 – ОН-4 Кесиптик маселелерди чечүү үчүн психологиялык-педагогикалык компетенцияларды колдонууга даяр жана педагогикалык изилдөөлөрдүн натыйжаларын кесиптик ишмердүүлүктө колдоно алат.

КК-2 Методикалык маселелерди (моделдер, методдор, технологиялар жана окутуу ыкмалары) чечүүнү билет жана окутуунун сапатын баалоо технологияларын колдоно алат.

КК-3 Демократиялык коомдогу жашоодо зарыл болгон нарктуу баалуулуктарды: атуулдук жана патриоттук ишенимдерди, нравалык жүрүм-турумдун нормаларын, эстетикалык баалуулуктарды, социалдык укуктарды, инклюзияны кабыл алууну өздөштүрөт

КК-4 Программанын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен жана окуу планына ылайык предметтер боюнча окуу сабактарын пландаштыра алат.

КК-5 Билим берүү процессинде окуп жаткандардын ден соолугун коргоо жана өмүрүнүн коопсуздугун сактоо боюнча шарттарды түзө алат.

КК-6 Кесиптик ишмердүүлүктүн маселелерин чечүү үчүн коомдук жана билим берүүчү мекемелер, балдар коллективи жана ата-энелер менен өз ара аракеттенүүнү уюштура алат.

КК-7 Мектепке чейинки курактагы баланын когнитивдик, социалдык-эмоционалдык, физикалык, эстетикалык өнүгүүсү жөнүндө теориялык билимге ээ болот.

КК-8 Интеллектуалдык жана психикалык өнүгүүсүнүн кемчиликтери бар, сүйлөө, угуу жана көрүүнүн бузулушу, кыймыл-аракет аппаратынын жана жүрүм-турум өзгөчөлүктөрүнүн бузулушу бар балдардын өнүгүүсүндөгү ар кандай четтөөлөрдүн структуралары жөнүндө билимге ээ болот.

КК-9 Кесиптик жактан өзүн-өзү өнүктүрүүгө, келечекте билим берүү траекториясын ишке ашырууга жана кесиптик карьералык өсүп - өнүгүүгө жөндөмдүү.

Окутуунун максаттары менен окутуунун натыйжаларынын дал

келүүчүлүк матрицасы:

Окутуунун	1-максат	2-максат	3-максат	4-максат
-----------	----------	----------	----------	----------

күтүлүүчү натыйжалары				
ОН-1	+	+		+
ОН-2	+	+		+
ОН-3	+	+		+
ОН-4	+	+		+
ОН-5	+	+		+
ОН-6	+		+	+
ОН-7	+		+	+
ОН-8	+		+	+
ОН-9	+			+
ОН-10	+	+	+	+
ОН-11	+			+
ОН-12	+	+	+	+

**Окутуунун натыйжалары менен компетенциялардын дал
келүүчүлүк таблицасы**

Универсалдык – Жалпы илимий (ЖИК)

Окутуунун натыйжалары	Калыптандырылуучу компетенциялар	ЖКББ стандартына туура келет
ОН-1	Курчап турган дүйнө жөнүндө илимий билимдерди сын көз менен баалай жана колдоно алат, жашоонун, маданияттын баалуулуктарына багыт алат жана активдүү жарандык позицияны ээлей алат, адамдарга сый-урмат жана толеранттуулукту көрсөтө алат.	ЖИК-1

Инструменталдык менен (ИК)

ОН-2	Иште жана окууда татаал маселелерди чечүү үчүн маалыматтык технологияларды колдонуу менен жаңы билимдерди алууга жана колдонууга жөндөмдүү;	ИК-2
------	---	------

Социалдык – инсандык жана жалпы маданий (СИЖМК);

ОН-3 ОН-9	Жеке адамдардын же топтордун кесиптик ишмердигинде максаттарга жетишүүнү камсыз кыла алат	СИЖМК-1
--------------	---	---------

Кесиптик компетенция (КК)

ОН-4	ОН-4 Кесиптик маселелерди чечүү үчүн психологиялык-педагогикалык компетенцияларды колдонууга даяр жана педагогикалык изилдөөлөрдүн натыйжаларын кесиптик ишмердүүлүктө колдоно алат.	КК-1
ОН-5	Методикалык маселелерди (моделдер, методдор, технологиялар жана окутуу ыкмалары) чечүүнү билет жана окутуунун сапатын баалоо технологияларын колдоно алат.	КК-2
ОН-6	Демократиялык коомдогу жашоодо зарыл болгон нарктуу баалуулуктарды: атуулдук жана патриоттук ишенимдерди, нравалык жүрүм-турумдун нормаларын, эстетикалык баалуулуктарды, социалдык укуктарды,	КК-11 КК-13

	инклюзияны кабыл алууну өздөштүрөт.	
ОН-7	Программанын темаларынын жана бөлүмдөрүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен жана окуу планына ылайык предметтер боюнча окуу сабактарын пландаштыра алат	КК-6
ОН-8	Билим берүү процессинде окуп жаткандардын ден соолугун коргоо жана өмүрүнүн коопсуздугун сактоо боюнча шарттарды түзө алат.	КК-3
ОН-9	Кесиптик ишмердүүлүктүн маселелерин чечүү үчүн коомдук жана билим берүүчү мекемелер, балдар коллективи жана ата-энелер менен өз ара аракеттенүүнү уюштура алат.	КК-1
ОН-10	Башталгыч мектеп курагындагы баланын когнитивдик, социалдык-эмоционалдык, физикалык, эстетикалык өнүгүүсү жөнүндө теориялык билимге ээ болот.	КК-11
ОН-11	Интеллектуалдык жана психикалык өнүгүүсүнүн кемчиликтери бар, сүйлөө, угуу жана көрүүнүн бузулушу, кыймыл-аракет аппаратынын жана жүрүм-турум өзгөчөлүктөрүнүн бузулушу бар балдардын өнүгүүсүндөгү ар кандай четтөөлөрдүн структуралары жөнүндө билимге ээ болот.	КК-13
ОН-12	Кесиптик жактан өзүн-өзү өнүктүрүүгө,	КК-1

	келечекте билим берүү траекториясын ишке ашырууга жана кесиптик карьералык өсүп - өнүгүүгө жөндөмдүү.	
--	---	--

4. 550700 “Педагогика жана башталгыч билим берүү усулу” профилинин НББПсын ишке ашыруунун мазмуну жана окуу процессин уюштуруунун регламентөөчү документтери

4.1. Календардык окуу графиги (Тиркеме 2)

4.2. Бакалаврды даярдоонун окуу жана жумушчу планы (Тиркеме 3)

Окуу планына кирген өзгөртүүлөр

1.КР ББИМ №1578\1 21.09.2021 буйругунун негизинде Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин 2021-ж. 12-сентябрдагы №158\1 буйругу менен бекитилген Мамлекеттик жогорку кесиптик билим берүү стандартына ылайык окуу пландарына өзгөртүүлөр киргизилген.

4.3. 550700 “Педагогика” багытынын башталгыч билим берүү усулу профилинин адистерин даярдоодогу окутулуучу дисциплиналардын аннотациялары

Окуу планындагы базалык дисциплиналардын программасына аннотация

Кыргыз тили жана адабияты: Кыргыз тили жана адабияты дисциплинасы фонетика, лексикология, морфология жана синтаксис бөлүмдөрү, ошондой эле адабият предмети боюнча системалуу маалымат берүүгө, кыргыз тили жана адабияттын лексикалык, грамматикалык, стилдик каражаттарын туура урунууга, ишмердиктин баардык түрлөрүн андан ары активдүү өнүктүрүүгө багытталган. Алар: окуу, сүйлөө, угуу жана жазуу жолдору менен ишке ашат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Орус тили: Курс «Русский язык» представляет собой дисциплину, которая читается на первом курсе педагогического факультета в период первого семестра. Курс включает тексты и после текстовые упражнения, направленные на закрепление лексического минимума, а также задание на понимание содержание текста; грамматический текст, задание на грамматические темы. Кроме того программа содержит список филологических терминов.

Формируемые компетентности: ОК-1; СЛК-1; ИК-2; ПК-1; ПК-3; ПК-6; ПК-7.

Кыргызстандын тарыхы: Кыргызстандын аймагында байыркы доордон баштап бүгүнкү күнгө чейинки болуп өткөн окуялардын хронологиялык ирээтте өнүгүүсү жөнүндөгү билимдерге ээ кылуу менен, тарыхый окуяларды тарыхый закон чееенемдүүлүктүн айлампасында, тарых илиминин принциптерин, анын коомдогу ордун, илимдеги айрым проблемаларды билүүгө шарт түзөт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Философия: философиянын маңызын, б.а. философиялык түшүнүктөр, категориялар, багыттар, методдор, закондору менен тааныштырат. Философия дүйнө жана андагы адамдардын орду жөнүндөгү жалпы теориялык, базалык билимдерди чагылтууга багытталат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Кыргызстандын географиясы: При изучении Географии Кыргызстана рассматриваются такие вопросы как: Кыргызстан на карте мира; географические положение и границы Кыргызстана; рельеф, геологические строение и полезные ископаемые Кыргызстана, климат, внутренние воды и ледники Кыргызстаны; почвы, растительный и животный мир, ландшафты Кыргызстана; население, народные хозяйство,

административно-территориальное деление, экономическое районирование Кыргызстана; геоэкологическое состояние и особо охраняемые территории Кыргызстана.

Формируемые компетентности: ОК-1; СЛК-1; ИК-2; ПК-1; ПК-3; ПК-6; ПК-7

Чет тили: Программа отражает современные тенденции и требования к обучению и практическому овладению иностранным языком в повседневном общении и направлена на повышение общей и коммуникативной культуры специалистов среднего звена. Основной целью дисциплины «Иностранный язык» является обучение основам практического владения иностранным языком, а именно: формирование умений и навыков устной и письменной речи на разговорно-бытовые, страноведческие и профессиональные темы; освоение профессиональной лексики и овладение фразеологическими оборотами и терминами.

Формируемые компетентности: ОК-1; СЛК-1; ИК-2; ПК-1; ПК-3; ПК-6; ПК-7

Манас таануу: «Манас» эпосу кыргыз элинин улуу мурасы. Эпостун изилдениши жөнүндө варианттар. Манастын төрөлүшү, балалык чагы, алгачкы эрдиктери. Манастын Алтайдан Ала Тоого көчүшү. Алманбеттин окуясы, Көкөтайдын ашы. Чоң Казат, баатырдын өлүмү. Эпостун темасы жана идеясы, обзорлор системасы жөнүндөгү билимдерди берет.

Калыптандыруучу компетенциялар: : ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Кесипке багыт берүүнүн теориясы жана практикасы дисциплинасы кесиптик компетенцияны калыптандыруучу курстар түрмөгүнө кирип, студенттерди адистик курстарды угууга жана өздөштүрүүгө даярдоого багытталат. «Кесиптик багыт берүүнүн теориясы жана практикасы» дисциплинасынын максаты – жалпы, кошумча жана кесиптик билим берүү системасында психологиялык педагогикалык жактан коштоодо кесипке багыт берүү боюнча билгичтиктерди ишке ашырууга багытталган. Бул дисциплина бир жагынан болочок мугалимдерди мектеп окуучуларына кесипке багыт берүү иштерин жүргүзүүгө даярдаса, экинчи жагынан,

студенттердин кесиптик аң-сезиминде адеп-ахлактык жана инсандык баалуулуктардын калыптанышына түрткү берет. Дисциплинаны өздөштүрүү процессинде студенттер мектеп окуучулары үчүн кесипке багыт берүү иштерин уюштуруу үчүн зарыл болгон билимдерге, түшүнүктөргө жана көндүмдөргө ээ болушат.

Калыптандыруучу компетенциялар: : ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Математика: Кесибине байланышкан мисалдарды жана маселелерди чечүүдө оптималдуу жолдорун издөөгө, эң жакшы жолдорун тандоону үйрөтүү. Процесстерди жана кубулуштарды моделдештирип, анализдөө үчүн зарыл болгон негизги математикалык билимдерге, көндүмдөргө ээ кылуу.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Информатика: Мектеп базасында алган билимдерин тереңдетип, системага салуу жана жалпы теориялык маалыматтарга ээ кылуу менен алган билимдерин практикада колдоно билүүсүнө шарт түзүү. Кесибине байланышкан тапшырмаларды аткаруу, маалыматтарды интернеттен алуу көндүмдөрүнө ээ болуусу.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Экология: Биосфера жана киши: биосферанын түзүлүшү, экосистемалар, экология жана кишинин ден соолугу; айлана-чөйрөнүн глобалдык проблемалары; жаратылыш ресурстарын, жаратылышты сактоонун рационалдык принциптери; жаратылышты колдонуунун экономикалык негиздери; экокормонуу техникасы жана технологиясы; экологиялык укуктардын негиздери, профессионалдык жоопкерчилик; айлана- чөйрөнү коргоо боюнча эл аралык карым- катнаш жөнүндөгү билимдерге ээ болот.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Азыркы табият-таануунун концепциясы: Дүйнөнү табиягый-илимий тааным билүүсү, ыабигый илимдердин өнүгүү тарыхы, материянын уюштурулуусунун структуралык деңгээлдери, мейкиндик жана убакыт, өз ара аракеттенүүлөр, табияттагы динамикалык жана статистикалык мыйзам ченемдүүлүктөр, дүйнөнүн табиягый илимий сүрөттөлүшү, биосфера жана экология концепциясы, адамдын орду боюнча заманбап маалыматтаргы ээ болот.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Класс жетекчилик: Воспитание подрастающего поколения - ответственная и чрезвычайно важная государственная задача. Воспитание – это воспроизводство нового поколения граждан, которые призваны строить демократическое общество и жить в нем, поэтому воспитание молодежи может быть поручено только людям высокой морали, чувствующим ответственность перед обществом за судьбу каждого воспитанника, будущего гражданина.

В педагогике были освещены вопросы воспитательного процесса и его составные части. Кто же осуществляет всю эту воспитательную работу в классе? Прежде всего, это - классный руководитель, наставник учащихся, организатор воспитательной деятельности. Что за это профессия? Чем занимается классный руководитель?

Основными функциями, которые должен выполнять классные руководители, являются следующие: а) воспитание высокого нравственного сознания, чувство поступков и поведения; б) организация, сплочение и воспитание ученического коллектива класса; в) развитие у учащихся познавательных интересов и способностей, талантов; г) оказание помощи особо одаренным детям, организация обучения по интересам, способностям; д) забота об охране здоровья и физического развития; е) педагогическая

помощь родителям и обеспечение тесного сотрудничества семьи и школы; ж) координация учебно-воспитательной работы учителей и школы, семьи и общественности.

Формируемые компетентности: ОК-1; ИК-1; СЛК – 1; ПК-1; ПК-2; ПК-3; ПК-4; ПК-5.

Башталгыч мектепте математиканы окутуунун стратегиялары:

Башталгыч класстын математикасын окутуунун стратегияларын башталгыч математиканы окутуу процессинде колдонуу учурдун талабы. «Башталгыч класстардын мугалими» адистигинде окуган студенттердин USAIDдин «Окуу керемет!» долбоору тарабынан башталгыч класстарда математика сабагын окутуу сапатын жогорулатууга багытталуу менен, башталгыч класстардын окуучуларынын математикалык көндүмдөрүн жакшыртууга карата иштелип чыккан стратегияларды өздөштүрүүсү максаттуу деп табылды. Алар: “Түшүндүрүү жана негиздөө”, “Көндүмдөрдү өнүктүрүүдөгү прогресс”, “Моделдердин көптүгү” ж.б.. Бул стратегиялар окуучулардын математикалык билим жетишкендиктерин жакшыртууга багытталган.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Психология: Дисциплинанын максаты - адамдын инсандык касиеттерин көп кырдуулугу, татаалдыгы, өнүгүп-өзгөрүп туруучу психикалык кубулуштары менен таанышуу; таанып билүү процесстери жана психологиялык аспектилер боюнча маалымат берүү; психология предмети окутуунун негизги максаты жогорку билимдүү адистерди даярдоодо адамдын психологиялык өзгөчөлүктөрүн, таануу процесстерин өздөштүрүү, карым-катнаш түзүүнү үйрөтүү, инсан жана анын өнүгүү менен жалпы психологиялык аспектилер, закон ченемдүүлүктөр менен таанышуу; жаш адистерди психологиялык билим менен камсыз кылып, профессиоалдык деңгээлде даярдоо болуп эсептелет. Дисциплинанын милдеттери - психика жана аң-сезимдин өзгөчөлүгүн өрчүп-өнүгүүсүн адамдын жашоосундагы ролун, таанып билүү процесстеринин калыптанышын үйрөтүү; инсандын

коомдогу ордун, мамилелешүү өзгөчөлүгүн, карым-катнаш жасоо жолдорун көрсөтүү; психикалык өнүгүүнүн булактарын теориялык жана практикалык негизде анализдөө жана колдонуу, алынган натыйжаларды мектеп практикасында жалпы элге билим берүү системасында колдонуу; ата-баба муктаждыгы бар балдардын өсүү өзгөчөлүгү жана аларды окутуу, тарбиялоо принциптери жөнүндө түшүнүк берүү. Предметти окутуунун негизги милдети студент алган теориялык жана практикалык билимин келечекте илимий негизде пайдалануу болуп эсептелет.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Педагогика: Дүйнөлүк тарыхый педагогикалык процесстин өнүгүү тенденцияларын, педагогикалык илимий изилдөөлөрдү, учурдагы билим берүүнүн өзгөчөлүктөрүн билүүгө багыт берүү, профессионалдык педагогикалык ишмердүүлүктүн алгачкы көндүмдөрүн жана билгичтиктерин калыптандыруу. Дисциплинанын максаты: педагогика илими жана педагогикалык илимий изилдөөлөрдү үйрөнүүгө багыт берүү; окутуу жана тарбиялоо процесстерин өздөштүрүү; педагогикалык ишмердүүлүктүн кесиптик өзгөчөлүктөрүн билүүгө үйрөтүү; профессионалдык педагогикалык ишмердүүлүктүн көндүмдөрүн жана билгичтиктерин калыптандыруу. Дисциплинанын милдеттери педагогиканы илим катары жана педагогиканын илимий изилдөө методдору жөнүндө жалпы түшүнүктөрдү калыптандыруу; тарбиялоонун жана окутуунун теориясын үйрөтүү жана аны практикада колдонуу жолдорун түшүндүрүү, алдыңкы педагогикалык тажрыйбаны окуп үйрөнүүгө жана колдонууга багыттоо.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-8; КК-9; КК-11.

Жашоо аракетинин коопсуздугу: болочок адистерде эффективдүү профессионалдык иш аракетинин коопсуздук талаптары жана аларды коргоо айрылгыс бирдиктүү экендиги жөнүндөгү түшүнүктү калыптандыруу аркылуу жетишүүгө болот. Бул талаптарды аткаруу адамдын ден соолугун

жана ишке жөндөмдүүлүгүн сактоого, аларды экстремалдык учурдагы аракеттерине даярдоого кепилдик берет студенттерди керектүү теориялык билим жана практикалык машыгуулар менен куралдандыруу. Жашоо-тиричилик коопсуздугунун теориялык негиздери; жашоо-тиричилик коопсуздугунун экологиялык аспекти; өзгөчө кырдаалдардын классификациясы; күндөлүк турмушта пайда болгон коркунучтар жана алардан сактануу; транспорт жана анын коркунучу; өзгөчө кырдаалдардан калкты коргоо жана анын табигый жана техногендик мүнөзү; окутуучунун табигый кырсыктарда, катастрофаларда жана кыйроолордогу кыймыл-аракети; заманбап кыйроотуучу каражаттар; жекече коргонуунун каражаттары; калктын согуш жана тынчтык убактарда коргонуусун уюштуруу; химиялык жана радиациялык каражаттар, дозиметриялык көзөмөл; билим берүү мекемелеринде граждандык коргонууну уюштуруу.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Курактык анатомия, физиология жана гигиена: Курактык анатомия, физиология жана гигиена дисциплинасы келечектеги окутуучулук кесипти алып жаткан студенттерге, балдардын организмдеги органдардын түзүлүшү жана аткарган функциясын билүү менен, өсүп-өнүгүп жаткан жаш муундардын организмнин функционалдык өзгөрүүсүндө ар кандай оорулардан алдын ала чара колдонууну окутуп үйрөнүү менен, келечекте жогорку кесипкй адистерди даярдоо. Дисциплинанын милдети: Организмдиндеги органдардын түзүлүшүн, анатомиялык өзгөчөлүктөрүн, постэмбрионалдык өсүп-өнүгүүсүндөгү закон ченемдүүлүктөрүн билип, өспүрүмдөрдүн акыл- ой сезиминин өнүгүүсүндө , дене боюнун өзгөрүүсүн айырмалап , алдын ала чара колдоно алат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Педагогикалык чеберчилик: Педагогикалык чеберчилик мугалимдин кесиптик ишмердүүлүгүнүн жүрүшүндө окуу-тарбия ишинин

бардык түрлөрүн оптимизациялоого, аларды окуучунун инсанын ар тараптуу өнүктүрүүгө жана өркүндөтүүгө, анын дүйнөкөрүмү менен жөндөмдүүлүктөрүн калыптандырууга багыттоого жол берет. Мугалимдин кесиптик ишмердүүлүгү окуучулар менен баарлашууга негизделгендиктен, келечектеги педагогдорго педагогикалык баарлашуу технологияларын өздөштүрүүгө, тарбиялануучулар менен карым-катнаштарды майнаптуу башкарууга, педагогикалык жактан максатка ылайыктуу өз ара мамилелер тутумун курууга, педагогикалык кепти кесиптик баарлашуунун негизги каражаты катары майнаптуу колдонууга, окуу-тарбия процессинин жүрүшүндө пайда болгон карама-каршылыктар менен чыр-чатактарды конструктивдүү чечүүгө, ынандыруу жана ишендирүү ыкмаларын окуучуга коммуникациялык таасир кылуунун ыктары катары билгичтик менен ишке ашырууга жол берүүчү материалдар да топтоштурулган.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-8; КК-9; КК-11.

Азыркы кыргыз\ орус тили: Азыркы кыргыз тили фонетика, лексикология, морфология жана синтаксис бөлүмдөрү боюнча студенттерге системалуу билим берүүгө багытталат. Кыргыз тил предметине мектеп программаларынын окуу пландарында олуттуу көңүл бурулат, анткени эне тили боюнча зарыл билимге ээ болбой туруп кенже курактагы окуучулардын оозеки жана жазма кеби, тилдик табияты, логикалык ойлоосу өспөйт, орфографиялык сабаттуулукка жетишпейт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Башталгыч мектепте кыргыз тилин окутуунун методикасы: Кыргыз тилин окутуунун методикасы илим катарында. Кыргыз тилинин башталгыч класстарда окуу предмети катарында окутулушу. Мугалимдин ишин пландаштыруусу. Башталгыч мектепте кыргыз тили сабагы боюнча окуу иштерин уюштуруунун формалары, методдору, каражаттары.

Окуучулардын өз алдынча иштөөлөрүн уюштуруу. Окуучулардын билимдерин көзөмөлдөө, текшерүү жана баалоо.

Сабаттуулукка үйрөтүүнүн методикасы. Туура жазуу эрежелерин окутуу. Таза жазууга үйрөтүү. Окууну жана класстан тышкаркы окууну жүргүзүүнүн методикасы. Грамматиканы окутуунун методикасы. Окуучулардын оозеки жана жазуу кептерин өнүктүрүүнүн жолдору.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Балдар адабияты: Балдар адабиятынын алгачкы өнүгүп өсүш булагы бул – фольклор. Кара сөз менен айтылган терең мазмундуу, тарбиялык мааниси кучтуу не бир сонун жомоктордон тартып, бешик ырларына чейинки жанрдык ар түрдүүлүктөн жана тематикалык ар кылдыктан турган чыгармаларга кыргыз элинин маданий мурастары өтө бай. Өткөндүн маданий мурастары балдар адабиятынын жазма түрүндө калыптанып, өнүгө башташында чон ролду ойнойт. Ошол себептүү бөбөктөр үчүн жазылган алгачкы этаптардагы чыгармаларда фольклорго мүнөздүү формалар, сүрөттөө каражаттары басымдуулук кылат. Оозеки адабияттын арсеналындагы сюжеттер кенири пайдаланылган.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Математиканын баштапкы теориялык негиздери: Кенже класстардын окуучуларынын математикалык билимин, билгичтигин жана көндүмдөрүн калыптандырат жана андан ары улантууга даярдайт. Окуучуларды инсандык касиеттерге (тактыкка, тыкандыкка, жоопкерчиликке, тырышчаактыкка, ар кандай жөндөмдүүлүктөргө) тарбиялайт. Окуучулардын ой-сезимдеринин функционалдык касиеттерин (көңүл буруусун, кабыл алуусун, эске тутуусун, ой жүгүртүүсүн, багыт алуусун, сөз байлыгын жана жазуу кебин) өнүктүрөт. Окуучулардын окуп-үйрөнүү ишмердүүлүктөрүн (пландаштыруу, аны ишке ашырууда колдонулуучу ыкмаларга ээ болуусун, иш-аракеттерди аткара алуусун, жана

баалоосун, бири-бирин баалоосун, алган билимин турмушта колдоно алуусун, жыйынтык чыгаруусун, кызматташа алуусун, тил табышуусун ж.б.) калыптандырат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Башталгыч мектепте математиканы окутуунун методикасы: Математиканы окутуунун методикасы башталгыч класстардын компетенттүү мугалимин даярдоодогу негизги курстардын бири. Башталгыч математиканы окутуунун методикасы төмөнкү компоненттерден турат: математикалык билим берүүнүн максаттары; математикалык билим берүүнүн мазмуну; математикалык билим берүүнүн каражаттары; математикалык билим берүүдө колдонулуучу методдору; математикалык билим берүүнүн уюштуруу формалары. Башталгыч класстарда математикалык билим берүү окуучулардын билим алуусундагы негизги этап болгондуктан, математиканы окутуунун методикасында билим берүүнүн: илимийлүүлүгүн сактоо; математикалык билим берүүдө билимдин жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу; окуучулардын өз алдынча таанып билүү иш аракеттерин калыптандырууну камсыз кылуу; окуучулардын улуттук сезимин жана адамзаттын баалуулуктарын кабыл алуусун, калыптануусун камсыз кылуу; өз ишинде азыркы жаңы жетишкендиктерди пайдалануу жоболоруна таянат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Табият таануу: Табият таануунун негизги максаты – жандуу жана жансыз жаратылыштын ар кандай касиеттерин жана жаратылыш кубулуштарын, алардын мыйзам ченемдүү байланышын, табияттагы материянын кыймылынын ар кандай формаларын жана бүтүндөй система катары каралуучу аны уюштуруунун структуралык деңгээлдерин түшүнүү; окуучулардын базалык "жашыл көндүмдөргө" ээ болушу, өзгөрүп жаткан табигый жана техногендик дүйнөнү билүү ыкмалары жана аларды практикада колдонуу, табигый-илимий билимге болгон кызыгууну

өнүктүрүү. Аталган максаттардан тышкары "Табият таануу" предметин окутуу ар тараптуу билимдүү, экологиялык аң-сезимге ээ, өз алдынча тандоого, аң-сезимдүү иш-аракеттерге жөндөмдүү, сергек жашоо позициясынан диалогго ачык адамды калыптандырууга багытталган.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Мекен таануунун методикасы: Башталгыч класстардын Мекен таануу предметтик стандартына ылайык Мекен таануу предметин окутуунун максаттары, милдеттери, предметтин түзүлүш методологиясы, негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрү, алардын өз ара байланышы, тематикалык жана мазмундук багыттары, окуу материалдарынын бөлүнүшү, класстар жана баскычтар боюнча окутуудан күтүлүүчү натыйжалары, окуучулардын жетишкендиктерин баалоонун негизги стратегиялары, ошондой эле ресурстук камсыздоону жана окутуу чөйрөсүн уюштуруунун талаптары камтылган. Мекен таануу предметин окутуунун максаттары: өзүн жана өзүн курчаган айлана-чөйрөнү, өз мекенин, мекенинин жаратылышын таанып билет жана ааламды сүрөттөй алуу көндүмү калыптанат; жаратылыш кырсыктарынан билет, андан сактана алууга көндүмү калыптанат; жашоотиричилик коопсуздуктарын билет жана аларды сактоого көнүгөт; үйдө, көчөдө, мектепте жана коомдо жүрүм-турум эрежелерине баш ийет жана укуктарын, милдеттерин аткара билет; Кыргызстандагы 80 ден ашуун улуттар менен ынтымакта, жанаша жашоого багыт алат, сый-урмат мамиледе болушат; Кыргызстандагы улуу мурастарды, тарыхый эстеликтерди билет, аталыштарын чечмелей алат, аларга аяр мамиле жасоо менен сыймыктана алуу жана сактай алуу көндүмү калыптанат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Балдарды мектепке даярдоо: Балдарды мектепке даярдоо - бул жеке-өздүк максат эмес, ал мектепке чейинки баланын кызыгууларын жана керектөөлөрүн канааттандыруучу, анын бүтүндөй жашоосун оң эмоцияга

жык толтуруу максатын көздөгөн чөйрөнүн уюшулган ишмердүүлүгүнүн жыйынтыгы болуп саналат. Мектепке даяр болуу - бул курчап турган дүйнөнүн кубулуштарын, ага туура келүүчү предметтердин категорияларын жалпылаштыруу жана дифференциациялоо болуп саналат. Мектепке даярдоо - бул башкалардын сөзүн угууга, көңүл коюуга, жамаат менен таанып билүү иштерине катышууга, классташтары менен достошо билүүгө үйрөтүү. Ошондой эле алардын байкагычтыгын, сезимталдуулугун, эске сактоосун, кабыл алуусун, кебин, ой жүгүртүүсүн (салыштыруу, ойлоо, жыйынтык чыгаруу ж.б.) өнүктүрүү болуп эсептелет.

Балдарды мектепке даярдоо “Наристе” программасы (480 саат) Кыргыз Республикасынын “Билим берүү – жалпыга” программасынын максаттарын тездетип ишке ашыруу демилгелери” долбоорунун алкагында “Мектепке чейинки билим берүү жөнүндө” КР мыйзамына Кыргыз Республикасынын “Мектепке чейинки билим берүү жана балдарды кароо” мамлекеттик стандартына ылайык иштелип чыкты. Программа 2015-жылдын 17-августундагы №1090/1 Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйругу менен бекитилген.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Башталгыч мектепте этика сабагын окутуунун методикасы: Адеп сабагы Кыргыз Республикасынын Алкактык Улуттук куррикулумунда аныкталгандай, "социалдык билимдер тарамына" кирет жана ал окуучулардын ушул багытта талап кылынган базалык билгиликтерин (компетенттүүлүгүн) калыптандырат. Башталгыч класста ээ болгон адептик билгиликтер кийинчерээк ортоңку жана жогорку класстарда интеграцияланган жаран таануу (адам таануу, укук таануу, үй-бүлө таануу), маданият таануу сыяктуу социалдык багыттагы предметтерди окуп-үйрөнүү үчүн негиз болуп саналат. Башталгыч мектепте адеп сабагын окутууда окуучулардын рухий-ыймандык, маданий-адептик жан дүйнөсүнүн пайдубалын түптөөгө басым жасалып, алардын өздөрү, кулк-мүнөзү, жүрүм-

туруму тууралуу ойлонуп-толгонуусуна, адеп-ыймандуулук тууралуу баштапкы билимдерге ээ болуп, адамдын, дүйнөнүн жана адептик дөөлөттөрдүн ар түрдүүлүгү жөнүндөгү түшүнүктөрүн калыптандырып, көп тилдүү, көп маданияттуу, ар кандай ишенимдеги адамдардын коомунда жашоо үчүн зарыл болгон сапаттарды өнүктүрүүгө көңүл бурулат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11

Каллиграфия боюнча практикум жана тил илимине киришүү:

Тилдин мааниси. Тилдин функциясы. Тил коомдук көрүнүш. Тил жана ойлоо. Тил тарыхтын категориясы. Тил жана маданият. Фонетиканын предмети. Сүйлөө үнүнүн акустикалык касиети. Сүйлөө үнүнүн классификациялык принциптери. Алфавит жана графика. Тилдин негизи жана тил илиминин бөлүмдөрү. Тил система түрүндө. Тил жана жазуунун пайда болуусу. Тилдин өнүгүүнүн тарыхый закон ченемдүүлүгү. Генеалогиялык жана типологиялык тилдин классификациясы.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Көркөм окуунун практикуму менен сөз өстүрүүнүн теориясы жана методикасы дисциплинасы башталгыч класстардын окуучуларынын кебин өстүрүүнүн теориясы жана методикасын айкалыштырып үйрөтүүнү жана көркөм окуунун практикуму боюнча жалпы курсту окуткан окутуучулар жана окуп үйрөнүүчү студенттер үчүн түзүлгөн Бул курста студенттер – сөз өстүрүүнүн теориясы жана методикасы менен кошо көркөм окуунун практикунун мазмуну жана анын ар түрдүү усулдары жана аны колдонуунун ыкмалары менен таанышышат жана аны колдонууга үйрөнүшөт. Дисциплинанын максаттары, милдеттерин, сөз өстүрүүгө болгон талаптар, анын теориясы жана методикасы, текстке тилдик талдоо жүргүзүү, текстти көркөм окуу менен ар түрдүү эмоциялык абалдарды пайда кылуу жана аны талдоо менен окуучулардын тексттин үстүндө иштөөсүнө шарт түзүү маселелери каралат. Адабият теориясы жана адабий окуунун, тексттердин

мазмунун окуп үйрөнүшөт. Студенттер тексттин үстүндө иштөө процесстерин жана ал процесстердин жүрүшүн практикалык максатка ылайыкташтырып башкарууну изилдөө усулдарын жана тыным, басым, дикция, ритм сыяктуу процесстерди, б.а., сөз өстүрүүнүн, көркөм окуунун негизин түзгөн бардык шарттарды жана ал шарттардын өзгөрүүсүнүн себептерин изилдөөнү үйрөнүшөт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Дүйнөлүк көркөм маданият жана балдар риторикасы: Азыркы учурда мектептин, коомдун алдындагы жооптуу милдет — замандын талабына шайкеш келген, ар тараптан өнүккөн, чыгармачыл жаш муундарды, өз мекенинин атуулдарын окутуп тарбиялоо. Ал эми бул милдетти ишке ашырууда албетте, биринчи кезекте окуучулардын тилдик-коммуникативдик компетенттүүлүгүн калыптандыруу менен бирге эле сүйлөө маданиятын, кеп адебин, жана көркөм маданиятты таануу маселеси маанилүү болуп эсептелет. Аталган предмет туура, так, сабаттуу, негиздүү сүйлөөгө, жазууга жана көркөм маданиятты билүүгө үйрөтөт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Башталгыч мектепте математиканы инсанга багыттап окутуу: Инсанга багытталган окутуу же инсанды анын жеке өзүнүн өзгөчөлүктөрүн эске алуу менен окутуу — бул азыркы билим берүүгө коюлуучу ар түрлүү төмөнкүдөй талаптарды чагылдырат: билим берүүнүн негизги баалуулугу деп инсандын оригиналдуулугу, өзүнчөлүгү жана кайталангыс уникалдуулугу боюнча жеке индивидуум катары калыптанып жаралышын кабыл алуу, таануу; дифференцирленген, ар түрлүү деңгээлдеги окутууну ишке ашырууга керектүү билим берүүнүн альтернативдүү формаларынын болушу; ар бир баланын анын жеке бөтөнчөлүктөрүнүн, турмуштук баалуулуктарынын, умтулууларынын негизинде өзүнүн өнүгүү жолун өзү тандап алууга укуктун берилиши. Инсандыкка багытталган окутуу сабагынын негизги идеясы

өтүлүп-каралып жаткан тема боюнча окуучулардын субъектик (таанып билүүчүлүк) тажрыйбасынын мазмунун ачып аныктап аны үйрөнүлүүчү билим менен байланыштырып туура келиштирип, тиешелүү илимий мазмунга өткөрүү жана ошонун негизинде материалдын өздөштүрүлүшүн камсыз кылуу болуп эсептелет.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Грамматикалык талдоого киришүү боюнча практикум: Фонетика илиминин 3 аспектиси. Үндүү тыбыштарга артикуляциялык талдоо жүргүзүү. Үнсүз тыбыштарга талдоо. Сөздөргө муундук жана басымдык талдоо жүргүзүү. Сөз тутуму. Сөз түркүмү. Алфавит. Сөздөргө сөз түркүмү катарында талдоо жүргүзүүгө карата машыгуулар.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Математикалык маселелерди чыгаруунун практикуму: Математиканы өздөштүрүүдөгү «өзөктүү» сөздөрдүн тиешелүү түшүнүктөрдү берүүдөгү ордун, билимдин баскыч-баскыч болуп берүүдөгү мазмунун; маселе чыгаруунун этаптарын геометриялык материалдар жана алардын класстар боюнча берилишин, математикалык түшүнүктөрдү берүүдөгү ордуларын; курчап турчап турган айлана чөйрөдө кездешүүчү конкреттүү маселелерди чечүүдө математиканын методдорун пайдаланууну үйрөнөт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Кенже мектеп окуучуларын эстетикалык жактан тарбиялоонун теориясы жана технологиясы: Эстетика философиялык илим жана тарбиялоонун предмети катары. Кенже мектеп окуучуларына эстетикалык тарбия берүүнүн методологиялык принциптери жана илимий негиздери. Эстетикалык тарбиянын максаты, милдеттери жана принциптери. Эстетикалык тарбиялоо жана окуутунун методдору. Коом-бала-тарбия.

Улуттук маданият жана педагогика эстетикалык таалим - тарбия берүүнүн негизги булагы катарында. Билим берүү системасындагы инновациялык (жаңылануу) процесстери аркылуу эстетикалык тарбияны жандандыруу. Башталгыч класстардагы класстан тышкаркы музыкалык, көркөм өнөрдүк иштер, массалык жана ийримдик иштердин формалары. Адабий окуу аркылуу эстетикалык тарбияны калыптандыруу маселелери. Активдүү окутуунун усулдары аркылуу эстетикалык тарбия берүү. Музыканы активдүү кабылдоо – мектеп окуучусунун музыкалык маданиятынын калыптануусунун негиздери. Башталгыч класстардагы музыкалык тарбиялоо жана анын эстетикалык мазмуну. Музыкалык тарбиялоо жана окуутуну уюштуруунун формалары. Башталгыч класстардагы көркөм өнөргө тарбиялоо жана анын эстетикалык мазмуну. Ата бабалардын улуу мурастары эстетикалык билим-тарбия берүү процессинде (скульптура).

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Келечекте башталгыч класстын мугалиминин математикалык компетенцияларын калыптандыруунун методдору: Критерием готовности будущего учителя к воспитанию и развитию младших школьников в процессе обучения математике является уровень математических и методических умений, интегрирующих в себе математические, психолого-педагогические и методические знания. Данный критерий определяет выделение важнейших разделов курса: введение понятия числа и расширение множества чисел, арифметические действия с числами, текстовые задачи и их решение, формирование понятия о величинах и их измерении у младших школьников. После того как студенты усвоят логику построения курса и приобретут умения ориентироваться в учебно-методических комплектах по математике для начальных классов, целесообразно раскрыть развивающие возможности процесса обучения математике.

Формируемые компетентности: ОК-1; ОК-4; ОК-5; ОК-6; ОК-7; ИК-1; ИК-4; СЛК – 1; СЛК – 3; ПК-1 ; ПК-4; ПК-6; ПК-6; ПК-7.

Түшүндүрүп окутуунун теориясы жана методикасы: дисциплинасынын мазмуну окуучулардын окуу көндүмдөрүн калыптандырууга студенттерди даярдоого багытталган. Окуу көндүмдөрүн теориялык, практикалык, методикалык аспектиде үйрөтүү менен болочоктогу башталгыч класстын мугалимине өз кесибинин компетенттүү адамы катары калыптандыруу максаты коюлат. Туура жана сабаттуу, көркөм жана ырааты менен сүйлөө - башталгыч билим берүүнүн болочок адистерине коюлган негизги талаптардын бири. Мугалим окуучуну туура окууга үйрөтүүдө, окуу сабагынын технологиясына таянуу менен иш алып барат, көнүктүрүү жана машыктыруу жумуштарын жүргүзөт. Ошондуктан болочоктогу башталгыч класстын мугалими баарыдан мурда өзү туура жана сабаттуу, көркөм жана ырааттуу сүйлөөсү зарыл, анын кеби окуучуларга үлгү болорлук деңгээлде болууга тийиш.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Курчап турган дүйнө интегративдик курсун окутуунун методикасы: Экологиялык проблемалардын технология менен экономиканын, саясаттын, жүрүм – турумдун, укуктун, эстетиканын, медицина менен билим берүүнүн маселелери менен тыгыз айкалышкандыгы жана ал проблемалар проблемалар комплекстүү мүнөздө чечилээр жөнүндөгү билимдер берилет. Жогоруда айтылган илимдерди жетиштүү үйрөнгөндөн кийин гана айлана-чөйрөнүн экологиялык абалын изилдөөгө жана ага аныктама берүүгө болот. Экологиянын проблемалары медицина менен тыгыз байланышта болуп, социалдык – гигиеналык мүнөзгө ээ экендиги жана өндүрүштүк чарбанын улам тез температура менен тийгизген таасиринен чөйрөнүн ылдам өзгөрүшү, адам жана ал жашаган чөйрөнүн ортосундагы экологиялык тен салмактын бузулушуна алып келиши ыктымал экендиги жөнүндөгү маалыматтарга ээ болот. Органикалык эмес чөйрө атмосферадан,

гидросферадан жана литосферадан тураарын жана тирүү организмдердин тиричилиги төрт чөйрөдөн суудан, топурактан, жерден, абадан тураары жөнүндө үйрөнүп өз практикасында өз чөйрөсүнө туура мамиле жасоого калыптанат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Кенже класстын окуучуларынын жетишүүсүн баалоо жана мониторинг жүргүзүү: «Мониторинг и оценивание достижений учащихся младших классов» содержит теоретические и методические материалы по проблемам педагогического оценивания. Необходимость внедрения модуля в образовательный процесс вузов продиктована насущной необходимостью вооружить будущих учителей новыми средствами, методами и технологиями оценивания результатов образования.

Система образования Кыргызстана ориентирована на традиционные средства, методы и формы педагогической оценки. Ориентация образования на результат, т.е. на формирование ключевых и предметных компетентностей оказывает существенное влияние на систему оценивания результатов обучения. Новые требования к учителю в условиях перехода к личностно-ориентированному обучению связаны с необходимостью обеспечения личностной и практической ориентации образовательного процесса. Данный модуль поможет будущим педагогам в активной форме сделать первые шаги в изучении новых методик и технологий оценивания результатов обучения и принять в них активное участие.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Математиканын мектептеги курсун актуалдаштыруу: «Математиканын мектептик курсун актуалдаштыруу» дисциплинасында мектеп психологиялык дидактиканын негизинде жалпы методикалык идеялар, жоболор, талаптар, көрсөтмөлөр берилет. Бул курста ар бир адамдын жалпы билим алуу процессиндеги математиканын мааниси, бул

предметтин студенттер тарабынан өздөштүрүлүүсүнүн психологиялык жана педагогикалык аспекти, мектептин математика курсу менен илимдин методикасынын өз ара байланышы жана анын колдонуу тармактары ачылып көрсөтүлөт. Башкача айтканда башталгыч класстарда математика сабагынын мазмунун тереңдетүүгө, анын практикалык жана колдонмо багытын бекемдөөгө өзгөчө маани берилет.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Кыргыз тили\Орус тили боюнча практикалык курс: Владение русским языком и культурой русской речи является необходимой частью профессиональной компетенции. Программа курса дает представление о нормативности или ненормативности того или иного речевого средства; направлена на закрепление в памяти грамматических и синтаксических конструкций, характерных для отдельных речевых жанров; на развитие коммуникативных навыков и умений студентов в профессионально-ориентированном общении как в устной, так и в письменной форме; на развитие творческого мышления студентов на основе сопоставления данных родного и русского языков, анализа и интерпретации текстов и ситуаций и т.д. Курс должен сформировать у студентов взгляд на русский литературный язык как на систему вариантов, где один смысл может быть выражен весьма разнообразными способами, выбор которых мотивируется речевой ситуацией, функцией языка и целью говорящего.

Формируемые компетентности: ОК-1; ОК-4; ОК-5; ОК-6; ОК-7; ИК-1; ИК-4; СЛК – 1; СЛК – 3; ПК-1 ; ПК-4; ПК-6; ПК-6; ПК-7.

Кеп маданияты жана стилистика: Кеп маданияты курсунда студенттерге кеп маданиятынын тарыхы, кеп менен тилдин өзгөчөлүктөрү, кептин комуникативдик, негизги сапаттары жана баскычтары, сүйлөө маданияты тууралуу, ошондой эле, кептик этикеттер тууралуу маалымат берилет. Ошону менен бирге кыргыз элдик оозеки чыгармачылыгы, чечендер, чечендердин негизги сапаттары тууралуу сөз болот. Чечендик өнөр

– адамдын туубаса таланттуулугуна түздөн-түз байланыштуу келип, ар кыл чөйрөдө, ар кандай жагдайда өзүнүн логикасын, өз күчүн, тынымсыз көнүгүүсүнүн, изденүүсүнүн аркасында жүрө-жүрө калыптана тургандыгы фактылар менен далилденип берилет. Студенттер сүйлөөнүн коммуникативдик сапаттарын толук өздөштүрүп, пикир алышуунун кырдаалына ылайык, тилдин, сүйлөөнүн стилдерин сактап, сүйлөөнүн адебин сактай алгандай болушу керек.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Математиканын баштапкы теориялык негиздери боюнча кошумча бөлүмдөр: «Математика» билим берүү тармагы математикалык тилди өздөштүрүүнү жана логикалык операцияларды, структуралар менен иштөө жол-жоболорун, сан жана формада чагылдырылган мамилелерди, маалыматты иштеп чыгуунун жана берүүнүн так ыкмаларын камсыз кылат. Математикалык куралдар студенттерге күнүмдүк турмушта да, ошондой эле табигый процесстерди изилдөө жана сүрөттөө, табигый жана коомдук кубулуштардын өз ара байланыштарын, адамдын ишмердүүлүгүнүн курчап турган дүйнөгө тийгизген таасирин эске алуу үчүн да колдонууга мүмкүнчүлүк берет. Математикалык билим берүү тармагы издөө, өлчөө, талдоо жана синтездөө, негиздөө жана далилдөө, классификациялоо жана жалпылоо, алынган натыйжаларды баалоо жөндөмдөрүн өнүктүрүүгө багытталган. Алардын негизинде математикалык моделдөөгө жана курулган моделдерди изилдөө ээ болуу, математикалык интуиция жана чындыкты билүү ыкмаларын өздөштүрүү студенттерге күнүмдүк жашоо жана эмгек ишмердүүлүгү үчүн, ошондой эле реалдуу процесстерди изилдөө жана сүрөттөө, табигый жана коомдук кубулуштардын өз ара байланыштарын, адамдын иш-аракетинин айлана-чөйрөгө тийгизген таасирин карап чыгуу үчүн практикалык куралдарды берет.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Башталгыч билим берүүнү окутуунун методикасы: Кенже мектеп окуучусунун таанып билүү өзгөчөлүгүнө ылайык, башталгыч мектепте интеграцияланган предметтер окутулуп, окуганга, жазганга үйрөтүү, эсептөө көндүмдөрүн өнүктүрүү, айлана-чөйрөнү илимий негизде таанытуу, көркөм өнөр, дене тарбия, музыка сабактары окутулат. Ошону менен бирге, кенже мектеп окуучусунун инсандык сапаттарын, окуу ишмердүүлүгүн калыптандырууга негизделип өнүктүрүү жана тарбиялоо – көңүлдүн борборундагы маселе. Ошондуктан бул дисциплинада студенттерге «Башталгыч билим берүүнүн методикасы» курсу деп аталып өз кезегинде башталгыч класстарда окутула турган «Көркөм өнөр», «Дене тарбия» жана Музыка» предметтерин окутуунун методикалык жактары жана алардын мектептеги орду ж.б. камтыйт. «Бул дисциплина негизинен педагогика жана башталгыч билим берүү методикасы адистигиндеги студенттер үчүн 5-6-7-семестрлерде окутулат.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Жумушчу окуу планындагы тандоо курстарынын программасына аннотация

Башталгыч билим берүүнүн психологиялык-педагогикалык теориясы жана технологиясы: Курс "Педагогические технологии начального образования" является одним из главных в структуре общепрофессиональной подготовки учителей начальных классов; включает в себя базовые знания для следующих педагогических дисциплин: "Управление образовательными системами", "Педагогика межнационального общения", "История образования и педагогической мысли", "Психолого-педагогический практикум", "Основы специальной педагогики и психологии". Содержание дисциплины базируется на основных отечественных и зарубежных подходах к анализу развития психики,

сознания, личности, закономерностей обучения, воспитания, психологической подготовки и др., представленных в работах Л.С. Выготского, А.Н. Леонтьева, С.Л. Рубинштейна, Б.Г. Ананьева, Д.Б. Эльконина, Ж. Пиаже, З. Фрейда, Э. Эриксона, Я.А. Коменского, К.Д. Ушинского и других выдающихся ученых - психологов и педагогов

Формируемые компетентности: ОК-1; ОК-4; ОК-5; ОК-6; ОК-7; ИК-1; ИК-4; СЛК – 1; СЛК – 3; ПК-1 ; ПК-4; ПК-6; ПК-6; ПК-7.

Башталгыч класстын мугалимдерин ата-энелер менен иштөөгө даярдоо: Башталгыч мектепте окуучулардын окуу иштерин уюштурууда мектеп менен үй-бүлөнүн бирдиктүү аракети маанилүү факторлордун бири. Үй-бүлөнүн баланын окуу ишин уюштуруудагы иш аракеттери анын окуу окуудагы жетишкендиктерин камсыз кылат. Башталгыч класста окуучулардын окуу ишмердүүлүктөрүнө үй-бүлөнүн көзөмөлү жана жардамы мектепке салыштырмалуу эки эсе көп таасирдүү. Анын негизги функцияларынын бири баланын окуу ишине тиешелүү болгон баардык шарттарды туура уюштуруу, көзөмөл кылуу, жардам берүү жана текшерүү болуп саналат. Ошондуктан, болочоктогу башталгыч класстын мугалимдерин даярдоодо ата-энелер менен бирдиктүү иш алып барууга көңүл буруу учурдун талабы. Мугалимдин милдети башталгыч класстын окуучуларынын баардык ата-энелерине баланын окуу ишмердүүлүгүнүн маанисин туура түшүндүрүү, алар менен чогуу иш алып баруунун жолдорун, иштин мазмунун сунуштап, биргелешип иш алып баруу.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Тарбия иштеринин методикасы: Методика воспитательной работы – наука об общих и специфических законах, закономерностях, особенностях, принципах, правилах и условиях воспитания и формирования личности специалиста-профессионала, раскрывающая теоретические и методические основы воспитательного процесса в профессиональной школе. Курс «Методика воспитательной работы» - важнейшая часть общей системы

психолого-педагогической подготовки студентов. Учебный курс «Методика воспитательной работы» учитывает предшествующую подготовку студентов и обеспечивает базу для последующего углубления педагогических знаний и умений. Курс «Методика воспитательной работы» имеет своей целью вооружение будущих учителей знаниями теоретических основ современной педагогической науки, а также умениями, необходимыми для эффективной организации обучения и воспитания обучающихся. Этот курс является ведущим в системе педагогической подготовки специалистов и призван заложить основы педагогического мышления будущих учителей, сформировать способности осмысливать педагогическую действительность, научить принимать наиболее эффективные решения в соответствии с педагогическими закономерностями, принципами воспитания. Необходимо обеспечить глубокое творческое усвоение студентами педагогических знаний, с тем, чтобы они стали руководством к действию, определяли в будущем их деятельность по повышению эффективности воспитания.

Выделение в данном курсе методических вопросов является необходимым условием качественной подготовки студентов к практической воспитательной работе. В курсе включены лишь наиболее существенные, основные знания по методике воспитательной работы.

Формируемые компетентности: ОК-1; ОК-4; ОК-5; ОК-6; ОК-7; ИК-1; ИК-4; СЛК – 1; СЛК – 3; ПК-1 ; ПК-4; ПК-6; ПК-6; ПК-7.

Педагогикалык психология: Педагогикалык психология – психологиянын адамдын психикасынын өнүгүүсүн окуп үйрөнүүчү жана психологиянын негиздерин изилдөөчү тармагы. Педагогикалык психология жалпы жана балдар психологиясы, ошондой эле педагогика менен тыгыз байланышта. Педагогикалык психология балдардын (өспүрүмдөрдүн) психикасындагы болгон өзгөрүүлөрдү изилдейт. Психология илиминин өзүнчө тармагы катары Педагогикалык психология 19–20-кылымдарда калыптанган.

Окуунун жана тарбиялоонун психологиялык мыйзам ченемдүүлүктөрүн изилдөө - педагогикалык психологиянын предмети болуп эсептелет. Педагогикалык психология окуу процессин жөнгө салуу суроолорун чечмелейт; таанып-билүү процесстеринин калыптанышын изилдейт; окуу процессиндеги акыл эмгегинин эффективдүү өнүгүүсү ишке ашуучу шарттарды жана акылдык өнүгүүнүн критерийлерин аныктайт, педагог менен окуучулар ортосундагы, ошондой эле окуучулар ортосундагы өз ара мамилешүүнүн суроолорун тактайт.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Башталгыч мектепте окууга жана жазууга дифференцияланган жана интеграцияланган окутуу: USAIDдин «Окуу керемет» долбоору башталгыч класста окуучулардын билим сапатын жогорулатууга, окуу көндүмдөрүн калыптандырууда окуучулардын мүмкүнчүлүктөрүн кеңейтүүгө, аларды окуу процессине тартылуудагы жеткиликтүүлүктү колдоого багытталган.

Сабаттуулук – окуучу башталгыч мектепте калыптандырган эң маанилүү көндүм, себеби окуу, жазуу жана тил өз ара байланышта баланын өнүгүүсү үчүн негизги мааниге ээ. Сабаттуулуктун ушул негизги көндүмдөрүн натыйжалуу өнүктүрүүдө комплекстик мамилени колдонуу окуучуларга жаңы маалыматты жеңил чечмелөөгө, жаңы маалыматты өздөштүргөн билимдери менен бириктирүүгө жана көйгөйлөрдү чечүүдө жаңы идеяларды иштеп чыгууга мүмкүндүк берген туруктуу таанып-билүү негизин түзөт. Интеграцияланган окутуу билим берүүгө жеткиликтүүлүктүн мүмкүнчүлүгүн кеңейтет, окуучулардын билим алуу натыйжаларына, коомчулук менен байланышуусуна жана баарлашуусуна жетишүүгө, социалдык көндүмдөрүн өнүктүрүүгө түрткү болот. Предметтик жана предметтер аралык байланышты бекемдөөдө окуучулар балдар адабиятынын кең палитрасын пайдалануу менен баардык предметтерден окуп үйрөнүүчү материалдарды өздөштүрө алат. Дифференцияланган окутуу – бардык

окуучулардын жекече өзгөчөлүктөрүн, мүмкүнчүлүктөрүн жана жөндөмдүүлүктөрүн эске алган окутуу. Дифференцияланган окутууда окуучулар предметти жана тилди интеграциялап окутуунун натыйжасында балдар адабиятын пайдалануу, баардык предметтерден чыгармачыл жана күнүмдүк жазуу аркылуу сабаттуулукка жетишишет.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-7; КК-9; КК-11.

Инклюзивдик билим берүү: Инклюзивдик билим берүү –жалпы билим берүүчү мектептерде ден-соолугунан мүмкүнчүлүгү чектелген балдарды окутуу процессин баяндоо үчүн пайдаланылган термин. Инклюзивдик билим берүүнүн негизинде балдардын укугунун бузулушун алып салган идеология жатат, ал баардык адамдарга тең мамилени камсыз кылат, ДСМЧ балдар үчүн өзгөчө шарттарды түзөт. Билим берүү системасында болочок педагогдордун усулдук жана маалыматтык сабаттуулугу-инклюзивдик багытты ишке ашыруунун зарыл шарты. Өнүгүүсүндө артта калган балдарды окутуу окуу-тарбиялоо процессинин жаңы уюштурулушун талап кылат. Дисциплинаны окуп-үйрөнүү аркылуу студенттер педагогикалык багыттар, жаңы техникалык каражаттар, баа берүү, талаптар-окуучулардын психикалык, денелик өзгөчөлүгүн эске алуу менен ишке ашырылышы керек.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.

Билим берүүнүн жаңы технологиялары: Как и любая другая наука, педагогика изменяется и развивается под воздействием научно-технического прогресса и новых организационных и экономических факторов.

В современных социокультурных условиях одна из самых главных проблем педагогики заключается в том, чтобы сделать учебный процесс эффективным. Для того, чтобы повысить эффективность учебного процесса, необходимо отбирать и использовать такие образовательные методы, технологии, формы и средства, которые могут повысить качество процесса

обучения, сделают его более действенным, плодотворным. Чтобы решить эту задачу, недостаточно просто разработать методы эффективного обучения. Их необходимо интегрировать в одну взаимосвязанную непротиворечивую и взаимодействующую форму – конструктивную педагогическую систему.

Образовательная система – это целостный объект образования с четко выраженными границами, с необходимым и достаточным для описания функционирования системы набором элементов (компонентов) в их связях и тесном взаимодействии, обладающий следующими признаками: реальностью, социальностью, сложностью, открытостью, динамичностью, целеустремленностью, самоуправляемостью. Системный подход в образовании позволяет рассмотреть данное (или любое другое) педагогическое явление в комплексе всех его компонентов, а технологический – качественно управлять всеми компонентами образовательной системы. Исходя из этого, можно утверждать, что связь системного и технологического подходов в образовании заключается в формировании и внедрении в практику образовательных учреждений системного способа мышления, который называется систематизацией образования.

Формируемые компетентности: ОК-1; ОК-4; ОК-5; ОК-6; ОК-7; ИК-1; ИК-4; СЛК – 1; СЛК – 3; ПК-1 ; ПК-4; ПК-6; ПК-6; ПК-7.

Этнопедагогика: Тарбиялоо жөнүндөгү талаптар, керектөөлөр жана тажырыйбалар улут пайда болгонго чейин эле пайда боло баштайт. Алсак, азыркы адамдар үчүн эрежеге айланган улууларды сыйлоо салтынын учугу уруулук коомдо жатат. Өткөн муундардан мурас калган өнөрлөрдү, турмушка керектүү жүрүм-турум эрежелерин үйрөнүү үчүн уруу коомунун жаштары уруу башчыларын, улууларды кунт коюп угушуп, алардын акыл-насааттарын, буйруктарын өзүлөрүнө үлгү катарында кабыл алышкан жана аткарышкан. Байыркы мезгилдерден тартып ушул күнгө чейин бул салт эл турмушунда бекем сакталып келе жатат. Элдик педагогикада адамдардын жашоо-тиричилиги, адап-ариетине байланышкан орошон ойлор, осуяттар

мол. *Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-6; КК-9; КК-11.*

4.4. Адаптациялык-педагогикалык, кесиптик -базалык, кесиптик – профилдик педагогикалык практикалардын окуу программалары

Практикалардын программаларына аннотация

Адаптациялык практика: Педагогика адистигинин 2-курсунун студенттери үчүн уюштурулган «Адаптациялык практикасы» башталгыч класстын мугалимдерин кесиптик жактан даярдоодогу негизги звенолордун бири болуп эсептелет.

Студенттердин адаптациялык практикасы Жогорку кесиптик билим берүүнүн Мамлекеттик стандарты жана адистиктин окуу планынын ПБ.5.01. бөлүгүнүн негизинде 4 кредит менен киргизилген жана Кыргыз Республикасындагы башталгыч мектептеринин базасында өткөрүлөт.

Адаптациялык практиканын максаты – болочоктогу мугалимдин кесиптик сапаттарын жана ишмердүүлүктөрүн калыптандыруу.

Адаптациялык практиканын милдеттери:

1. Келечектеги өзүнүн кесибинин социалдык мааниси менен маңызын терең түшүнүү.
2. Мектептеги окуу процессинин милдеттери, мазмуну жана иш кагаздары менен таанышуу.
3. Мугалимдердин педагогикалык иш аракетине максаттуу байкоо жүргүзүү, сабактар жана класстан тышкаркы иш чараларга маани берип, түшүнүү.
4. Окуучуларга максаттуу байкоо жүргүзүү, алардын жаш курак жана жекече өзгөчөлүктөрүн изилдөө, класстык жамааттын өзгөчөлүгүн изилдөө, окуучулар менен байланыш түзүү.
5. Мугалимдин ата-энелер менен алып барган ишин өздөштүрүү.
6. Класстан тышкаркы тарбиялык иштердин кээ бир түрлөрүнө өз алдынча даярдык көрүү жана өткөрүү.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-2; КК-3; КК-11.

«Кесиптик-базалык практика» Студенттердин “Кесиптик-педагогикалык практикасы” Жогорку кесиптик билим берүүнүн Мамлекеттик стандарты жана адистиктин окуу планынын ПБ.5.02. бөлүгүнүн негизинде 8 кредит менен киргизилген жана Кыргыз Республикасындагы башталгыч мектептердин базасында өткөрүлөт.

«Кесиптик-базалык практика» студенттердин мектептеги окуу-тарбия процессин уюштуруу жана жүргүзүү боюнча кесиптик компетенцияларын көнүктүрүү максатында жүргүзүлөт.

Кесиптик-базалык практика учурунда студент окуу процессинде окутулуп жаткан предметтер боюнча сабактарды өтүп үйрөнөт, башка практиканттардын өткөн сабактарына жана класстан тышкаркы тарбиялык сабактарына катышат, алардын сабактарына анализ жүргүзөт.

Кесиптик -базалык практиканын милдеттери:

- студенттерди адистиги боюнча окуу предметтеринен көнүгүү жана зачеттук сабактарды өтүүгө үйрөтүү;
- студенттердин сабактын стандарттык жана стандарттуу эмес формаларын өздөштүрүүсү;
- студенттердин окутуунун активдүү методдорун өздөштүрүүсү;
- сабак өтүүдө окуучулардын жаш жана жекече өзгөчөлүктөрүнө ылайык таанып билүү ишмердүүлүктөрүн жетекчиликке алуу ыкмасына ээ болуусу;
- студенттердин психологиялык-педагогикалык жана методикалык жактан алган теориялык билимдерин практика жүзүндө чыгармачылык менен колдонууга үйрөнүүсү.

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-8; КК-9; КК-11; КК-13.

Кесиптик- профилдик педагогикалык практика: Студенттердин “Кесиптик- профилдик педагогикалык практикасы” Жогорку кесиптик билим берүүнүн Мамлекеттик стандарты жана адистиктин окуу планынын

ПБ.5.03. бөлүгүнүн негизинде 12 кредит менен киргизилген жана Кыргыз Республикасындагы башталгыч мектептердин базасында өткөрүлөт.

Кесиптик -профилдик педагогикалык практиканын максаты:

- кесиптик иш аракетин өз алдынча ишке ашыруу;
- кесиптик чеберчилигин көрсөтүү;
- студенттин квалификациялык даярдык деңгээлин аныктоо.

Кесиптик - профилдик педагогикалык практиканын милдеттери:

- мугалимдин бардык функцияларын аткаруу;
- азыркы окуу программасынын жана билим берүү технологияларынын негизинде окуучулардын окуу жана тарбия иштерин уюштуруу;
- кесиптик иш аракетте чыгармачылык менен ой-жүгүртүүнү калыптандыруу, ага изденүү менен мамиле кылуу;
- балдардын билим алуусу жана өнүгүүсү үчүн жагымдуу педагогикалык чөйрөнү түзүү;
- класс жетекчи менен биргеликте ата-энелер менен иш жүргүзүүгө катышуу;
- класс жетекчинин, мугалимдердин иш тажрыйбаларын окуп үйрөнүү;
- педагогикалык практика учурунда студент өзүнүн билим жана көндүмдөрүнүн деңгээлин диагноздоо алышы;
- балдарды окутуу жана тарбиялоо боюнча суроолор менен ата-энелер менен кызматташуусу;
- изилдөө иштерин жүргүзө билүү;
- келечектеги мугалимдин педагогикалык көндүмдөрүнүн, аң-сезиминин, кесиптик сапаттарын калыптандыруу жана өнүктүрүү;

Калыптандыруучу компетенциялар: ЖК-1; ИК-2; СИЖМК-1; КК-1; КК-3; КК-4; КК-5; КК-6; КК-8; КК-9; КК-11; КК-13.

5. НББПсын окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздоо

(Бакалаврды даярдоодогу НББП нын талаптары)

ЖКББ НББП бул бөлүгүндө төмөндөгү документтердин жана материалдардын жыйындысы берилген:

- билим берүү процессин уюштуруу боюнча жана профессордук-окутуучулук курамдын ишмердиги үчүн комплекстүү методикалык сунуштар жана маалымат ресурстары;
- ЖКББ НББП боюнча билим берүү процессинин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы;
- ЖКББ НББП окуу планына кирген бардык окуу курстары, дисциплиналары, практикалары, илимий-изилдөө иштери боюнча студенттердин ишмердиги үчүн негизги окуу китептери, окуу-усулдук колдонмолор, маалымат ресурстары;
- окутуучуларды жана студенттерди библиотекалык-маалыматтык тейлөөнүн шартына мүнөздөмө.

5.1. ЖКББнүн НББПсын ишке ашыруунун кадрдык камсыздалышы

550700. ПББ багытында “ Башталгыч билим берүү” профили боюнча адистерди даярдоону жогорку квалификацияга ээ профессордук-окутуучулук курамы ишке ашырат, алардын арасынан: 1 илимдин доктору, 2 илимдин кандидаты, 3 улук окутуучу, 4 магистр жана 2 окутуучу эмгектенет.

№	ФАА	Кызматы	Илимий жаражасы
1.	Ажибаева А.Ж.	профессор	п.и.д., профессор
2.	Умарбекова А.А.	доцент	п.и.к., доц.м.а.
3.	Стамалиева К.А.	доцент	п.и.к., доцент
4.	Кумашова А.А.	улук окутуучу	
5.	Бабаназарова С.Ж.	магистр	
6.	Өмүралиева А.Ө.	магистр	
7.	Асилбек кызы Каным	магистр	
8.	Тажибаева Г.Д.	магистр	
9.	Кочоралиева Б.А.	улук окутуучу	
10.	Туткучбаева К.А.	улук окутуучу	
11.	Дубашова В.С.	окутуучу	

12.	Эсекеева Р.К.	окутуучу	
-----	---------------	----------	--

5.2. Окуу процессинин окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздалышы

Студенттердин китепканалык фонддорго жеткиликтүүлүгүн камсыз кылуу үчүн ТалМУда 5 китепкана окуу залдары менен жабдылган. Жалпы китеп фонду **67816** нусканы түзөт, ал эми электрондук китептердин саны **4676** нуска, анын 20% кыргыз тилиндеги китептер. “ Башталгыч билим берүү” адистигиндеги окуулучу дисциплиналар боюнча–295 электрондук китеп жүктөлгөн. Китепкананын фонддунда кафедранын профессордук окутуучулар курамы тарабынан иштелип чыккан 1 окуу куралы, 16 усулдук колдонмо да бар .

Учурда “ИРБИС” программасынын электрондук каталогуна 7000 нуска экземпляр китеп киргизилген. Ошондой эле “Авторефераттардын жана диссертациялардын” электрондук каталогу түзүлгөн.

Студенттер окуу планындагы дисциплиналар боюнча керектүү материалдарды окуу жайдын сайтындагы электрондук китепкана бөлүмүнөн таба алат. (<http://lib.talsu.kg/ecat/index.php/login>). Электрондук китепканадан “гуманитардык, социалдык жана экономикалык”, “математикалык жана табигый илимий”, профессионалдык циклдардагы материалдар бардык дисциплиналар боюнча керектүү китептерди жүктөп алууга болот. Ошондой эле студенттер кафедранын окутуучулары иштеп чыккан ОМКны Ebilim билим берүү программасынан өздөрүнүн өздүк кабинетинен колдоно алышат

5.3. Окуу процессинин материалдык-техникалык камсыздалышы

НББП сын ишке ашырууда окуу процессин уюштуруу үчүн материалдык-техникалык базага ээ, ошондой эле санитардык жана өрт коопсуздугун эске алган шарттары бар. Бакалавр программасын ишке ашырууда минималдуу зарыл болгон материалдык-техникалык базага төмөнкүлөр кирет:

- Окуу корпусунун жалпы аянты 2789,4 кв.м, ар бир

студентке 10,81 кв.м.аянты туура келет.

- 1 лекциялык зал, 9 аудитория, китепкана
- интернет тармагына туташтырылган заманбап компьютерлер менен жабдылган 2 кабинет
- 1 чоң актылык зал
- 1 даана интерактивдүү доска
- 1 даана видеопроектор
- 1 даана ксеро көчүрмө-сканер-принтер аппараттары
- 3 даана принтер
- компьютерлер (деканат жана кафедраларда - 56 даана, компьютердик класста – 55 даана).

6. ЖКББнүн НББПсын өздөштүрүү сапатын баалоо системасынын нормативдик-методикалык камсыздалышы

ЖКББ мамлекеттик стандартына жана жогорку окуу жайы жөнүндөгү жобого ылайык билимди өздөштүрүүнү текшерүү учурдагы, аралык жана жыйынтык мамлекеттик аттестациялоону өз ичине камтыйт. ЖКББ НББП боюнча билим алып жаткандарды учурдагы, аралык текшерүүнүн аттестациялоонун нормативдик-методикалык камсыздалышы ЖОЖ жөнүндөгү Типтүү жобого ылайык жүргүзүлөт.

6.1. Жетишүүнү учурдагы текшерүү жана аралык аттестация

ЖКББнүн мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык НББП ишке ашырууда окуу жай баалоо каражаттарынын фондун түзөт. Алар билимди өздөштүрүүнү учурдагы текшерүү, аралыктан текшерүү аркылуу баалашат.

Учурдагы текшерүү (калыптандыруучу баалоо) окутуу процессинде окуу материалын өздөштүрүү, бекемдөө жана системалаштыруу учурунда уюштурулуучу баалоо. Анын максаты студенттин семестр ичиндеги окуп жаткан дисциплинасындагы практикалык сабактагы (оозеки суроо, маселелерди чыгаруу), өз алдынча ишти аткаруу (контролдук иш, реферат, презентация жасоо), тестирилөө түрүндө логикалык жактан бүткөн

бөлүмдөр боюнча студенттердин билим деңгээлин жана окуу материалынын өздөштүрүүсүнүн даражасын баалоо. Бул баалоо окутуучуга ар бир студент менен жекече иштөөгө жана окуу материалын окуп үйрөнүүдөгү айрым кемчилдиктерди аныктоого жана окуу процессин системалуу түрдө жөнгө салып турууга мүмкүндүк берет. Учурдагы текшерүү дисциплинанын кредиттик саатынын көлөмүнө жараша семестр ичинде 1 же 2 жолу жүргүзүлөт.

Аралыктан текшерүү (жыйынтыктоочу баалоо) окуу планы тарабынан семестрде окутулган дисциплина боюнча студенттердин билим, билгичтик жана компетенциялары мамлекеттик билим берүү стандартында коюлган талапка жооп бере тургандыгын экзамендерди кабыл алуу жолу менен милдеттүү текшерүү. Орто аралык аттестациянын максаты студенттердин билимдерин өздөштүрүү, билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптануу деңгээлин айкындоо менен алынган натыйжалардын окутуунун күтүлүүчү натыйжалары менен шайкештигин аныктоо.

Орто аралык аттестациядан студент өз баасына канаттанбаган учурда өтөт. Орто аралык аттестацияга тапшырылбаган модулдун суроолору же студенттин баасын жогорулатууга көмөк көрсөтүүчү модулдардын суроолору киргизилет.

6.2. Бүтүрүүчүнүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясы

Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестациянын тандалган максаты болуп бүтүрүүчүнүн ЖКББнын НББПын ийгиликтүү өздөштүрүүсүн аныктоо болуп саналат. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестацияга академиялык карызы жок жана ЖКББнын НББПнын окуу планын толук өздөштүргөн бүтүрүүчүлөр киргизилет.

ЖКББнын НББПнын мамлекеттик аттестациялык сыноолоруна төмөнкүлөр кирет:

- мамлекеттик экзамен;
- квалификациялык ишин коргоо.

Мамлекеттик экзамен бул бакалаврдын ЖКББнын НББПда көрсөтүлгөн компетенцияларга ээ болгондугун аныктоочу системалуу, дисциплиналар аралык комплекстүү экзамен болуп саналат. Ошондой эле комплекстик экзамен кесиптик окуу программасын өздөштүрүү кезинде алган теориялык жана практикалык билимдердин деңгээлин аныктоого мүмкүндүк берет. Комплекстик экзаменде алган бааны жогорулатуу максатында экзаменди кайра тапшырууга уруксат берилбейт.

Квалификациялык иштин тематикасы илимий-изилдөөчүлүк ишмердикти ичине камтып, төмөнкү кесиптик милдеттерди чечүүгө багытталат:

-теориялык жана практикалык билимдерди кайталоо, бышыктоо жана өнүктүрүү;

- кесиптик ишмердиктин көндүмдөрүн өз алдынча өнүктүрүү.

Квалификациялык ишти аткарууда студент төмөнкүлөрдү (демонстрациялоого) көрсөтүүгө тийиш:

-долбоордун логикалык структурасын түзүүнү;

-изилденип жаткан теманын актуалдуулугун ачып көрсөтүүнү;

-темадагы негизги маселени аныктап, анын конкреттүү аспектилерин, чечилүүчү маселелерин талдоону.

Квалификациялык иштин тематикасы учурдагы актуалдуу маселелерди изилдөөгө, педагогика илиминин, коомдун өнүгүшүнө салым кошууга багытталган болушу керек. Ишти аткарууда заманбап маалымат технологияларынын жетишкендиктерин жана учурдагы методикалык жаңылыктарды колдонууга көңүл буруу зарыл.

Жыйынтыктоочу аттестациялык комиссия каралып жаткан программага тиешелүү илимий даражасы бар 5 кишиден кем эмес курамда түзүлөт.

МАК тын төрагасы каралып жаткан программанын багытындагы иш берүүчүлөрдөн дайындалат.

**550700 Педагогика багытындагы “Башталгыч билим берүү”
профилинин НББП иштеп чыккандар:**

1. Умарбекова А.А.- Педагогика кафедрасынын башчысы, п.и.к.
2. Ажибаева А.А.- Педагогика кафедрасынын профессору, п.и.д.
3. Кумашова А.А.- Педагогика кафедрасынын улук окутуучусу

Иш берүүчүлөрдөн өкүлдөр:

Мамедов Т.Н.

Талас шаардык жана райондук билим берүү бөлүмүнүн жетекчиси

Дубанова Т.Н.

Талас шаарындагы №5 мектептин директору

550700 Педагогика багытындагы “Башталгыч билим берүү”
профилинин НББПсы “Педагогика” кафедрасынын кеңешмесинде
талкууланып, жактырылды

Протокол № 11 17.06 2024-жыл Т.Н.

(кафедра башчысынын колу)

Факультеттин УМСинде каралып жана жактырылды

Протокол № 10 21.06 2024-жыл Т.Н.

(УМСтин төрайымынын колу)

ТалМУнун УМСинде каралып жактырылды

Протокол № 10 12.07 2024-жыл Т.Н.

(УМСтин төрагасынын колу)

ТалМУнун Окумуштуулар кеңешине сунушталды

Протокол № 11 17.08 2024-жыл Т.Н.

(ОК төрагасынын колу)